

ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY PODLE JEDNOTNÉHO ZADÁNÍ PRO ŽÁKY S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM

Úprava podmínek praktické zkoušky pro žáky s tělesným postižením
oboru vzdělání 26-51/01 **Elektrotechnické a strojně montážní práce**

- Metodická informace pro školy
- Příprava na závěrečnou zkoušku
a pedagogická intervence

Autor metodického materiálu a realizátor úprav:

Zdeněk Gabryš

Střední škola F. D. Roosevelta

Křižíkova 1694/11

612 00 Brno

Tel.: 530 351 701

sstpm@gmail.cz

<http://www.ssfdrcz.cz/>

KLÍČOVÁ SLOVA:

Malý zapojovací panel, velký zapojovací panel, podpurná a vyrovnávací opatření, pomůcky, praktická zkouška, speciální vzdělávací potřeby, střední škola, tělesné postižení, žák

STRUČNÁ ANOTACE:

Úprava podmínek praktické zkoušky pro žáky s tělesným postižením je zaměřena na využití vhodných podpurných a vyrovnávacích opatření.

KONTEXT:

Střední škola F. D. Roosevelta, Brno, Křižíkova 11, příspěvková organizace, vzdělává žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Nabízí žákům širokou škálu odborného vzdělávání, a to:

- o Obchodní akademii, kde žáci mají možnost získat střední vzdělání ukončené maturitní zkouškou.
- o Obchodní školu, kde mají žáci možnost získat střední vzdělání ukončené závěrečnou zkouškou.
- o Praktickou školu jednoletou a dvouletou, kde mají žáci možnost získat základy odborného vzdělání a zakončit vzdělání závěrečnou zkouškou.

Obory středního vzdělání s výučním listem – učební obory:

- o 26-52-H/01 Elektromechanik pro zařízení a přístroje;
- o 26-51-E/01 Elektrotechnické a strojně montážní práce;
- o 28-63-E/01 Bižuterní výroba;
- o 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba;
- o 31-59-E/02 Šití prádla;
- o 32-41-E/01 Kožedělná výroba;
- o 32-52-H/01 Výrobce kožedělného zboží;
- o 33-58-E/01 Zpracovatel přírodních pletiv;
- o 41-52-E/01 Zahradnické práce;
- o 41-52-H/01 Zahradník;
- o 69-54-E/01 Provozní služby.

Tyto obory vzdělání jsou ukončeny závěrečnou zkouškou s výučním listem.

CÍL:

Cílem tohoto příspěvku je předložit učitelům metodický příklad obsahující možnosti úprav

podmínek praktické zkoušky pro žáky s tělesným postižením oboru vzdělání 26-51/01 Elektrotechnické a strojně montážní práce.

REALIZACE:

Závěrečná zkouška v oborech středního vzdělání s výučním listem se v případě žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními uskutečňuje v souladu s § 16 odstavce 2, bodu c školského zákona v platném znění, který uvádí, že podpůrná opatření spočívají mimo jiné v „úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání“.

Podle metodických pokynů k realizaci závěrečné zkoušky podle jednotného zadání u žáků s PPO je stanovení konkrétních podmínek průběhu závěrečné zkoušky vzhledem k typu a stupni zdravotního postižení žáka a jeho vzdělávacích potřeb v kompetenci ředitele školy. Vlastní opatření navrhuje a realizují učitelé, kteří žáky vzdělávají a znají jejich reálné potřeby. Vycházejí přitom z doporučení školského poradenského zařízení.

Škola má z pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra, kde je žák evidován, podklady o jeho konkrétních speciálních vzdělávacích potřebách.

K nejběžnějšímu podpůrnému a vyrovnávacímu opatření u praktické zkoušky lze zařadit:

- vysvětlení zadání témat (v případě potřeby),
- proškolení BOZP (pro žáky srozumitelnou formou),
- individuální přístup učitele odborného výcviku,
- využívání přítomnosti asistenta pedagoga,
- prodloužení času,
- používání vhodných učebních a kompenzačních pomůcek,
- znalost prostředí dílny odborného výcviku,
- pozitivní motivaci,
- psychickou podporu žáka,
- vytvoření pozitivního prostředí.

Je velmi důležité, aby žák konal praktickou závěrečnou zkoušku za dohledu učitele odborného výcviku a asistenta pedagoga, které zná z období vzdělávání a kteří zároveň znají žakovy speciální vzdělávací potřeby. Skutečnost, že žák koná závěrečnou zkoušku v prostředí jemu známém a pod vedením pedagogických pracovníků, kteří jej vedli v průběhu vzdělávání, působí na žáky velmi pozitivně.

V oboru vzdělání Elektrotechnické a strojně montážní práce se vzdělávají žáci s tělesným postižením ať už horních, nebo dolních končetin, žáci mobilní i imobilní. Z těchto důvodů je třeba zajistit vhodné učební i kompenzační pomůcky. Tak lze vytvořit vhodné podmínky, aby žáci byli schopni s ohledem na svůj handicap zvládat zadané úkoly jak v průběhu vzdělávání, tak i v průběhu praktické zkoušky a následně i v praxi. Veškeré vybavení a pomůcky si navrhli

učitelé odborného výcviku tak, aby žáci mohli zdárně zvládnout náročnost učiva a úspěšně ukončit studium.

Vzhledem k tomu, že se škola zaměřila na dovybavení dílny odborného výcviku, mohou nyní žáci při řešení témat jednotného zadání u praktické zkoušky využívat vybavení odborné dílny dle vlastního uvážení – viz přílohy 1 až 3.

NUTNÉ POMŮCKY A PROSTŘEDKY:

- pracovní místa pro žáky,
- velký zapojovací panel,
- UNI-T UT18C,
- materiál,
- skladovací prostory,
- zdroj bezpečného napětí.

VÝSLEDKY:

Používání vhodných pomůcek, ať už učebních, nebo speciálních (kompenzačních), je nezbytné k tomu, aby žáci s handicapem byli schopni prakticky zvládat zadané úkoly. Pokud pedagog vytvoří v rámci edukačního procesu vhodné podmínky, jsou žáci schopni plnit odborné požadavky daného oboru vzdělání a toto vzdělávání úspěšně ukončit. Absolvent s odbornou kvalifikací pak má větší možnost uplatnit se na trhu práce.

POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE:

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném vzdělávání (školský zákon) v platném znění

RVP 26-51/01 Elektrotechnické a strojně montážní práce, vydalo MŠMT dne 19. 4. 2010, č. j. 1606/2010-23

ŠVP 26-51/01 Elektrotechnické a strojně montážní práce, č. j. SŠFDR 737/2017

ŠVP 26-51/01 Elektrotechnické a strojně montážní práce, č. j. SŠFDR 0680/2022

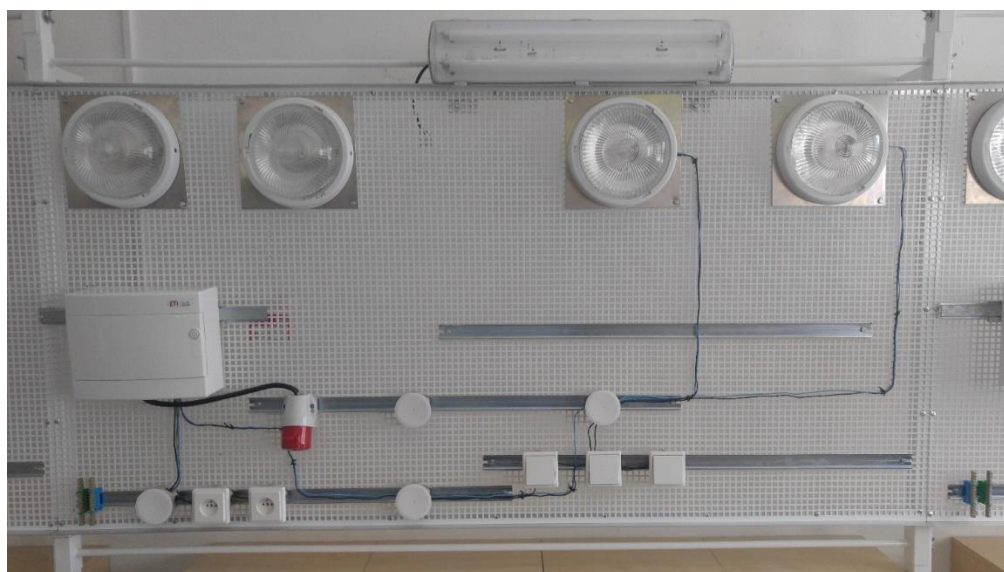
PŘÍLOHY:

Příloha 1

Velký multifunkční panel pro nácvik zapojování obvodů nízkého napětí
Tento panel využívají všichni mobilní žáci.

Ukázka částečného zapojení panelu praktické zkoušky

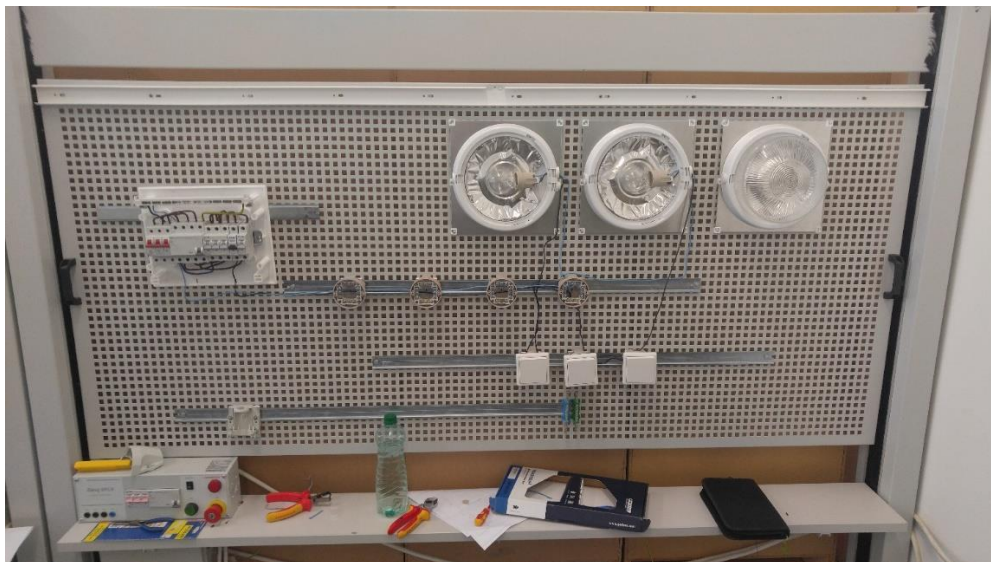

Příloha 2

Velký multifunkční panel se zdrojem SELV

Tento panel je přizpůsoben pro žáky, kteří jsou imobilní. Mohou ho ale používat i ostatní žáci.

Průběh práce na praktické závěrečné zkoušce

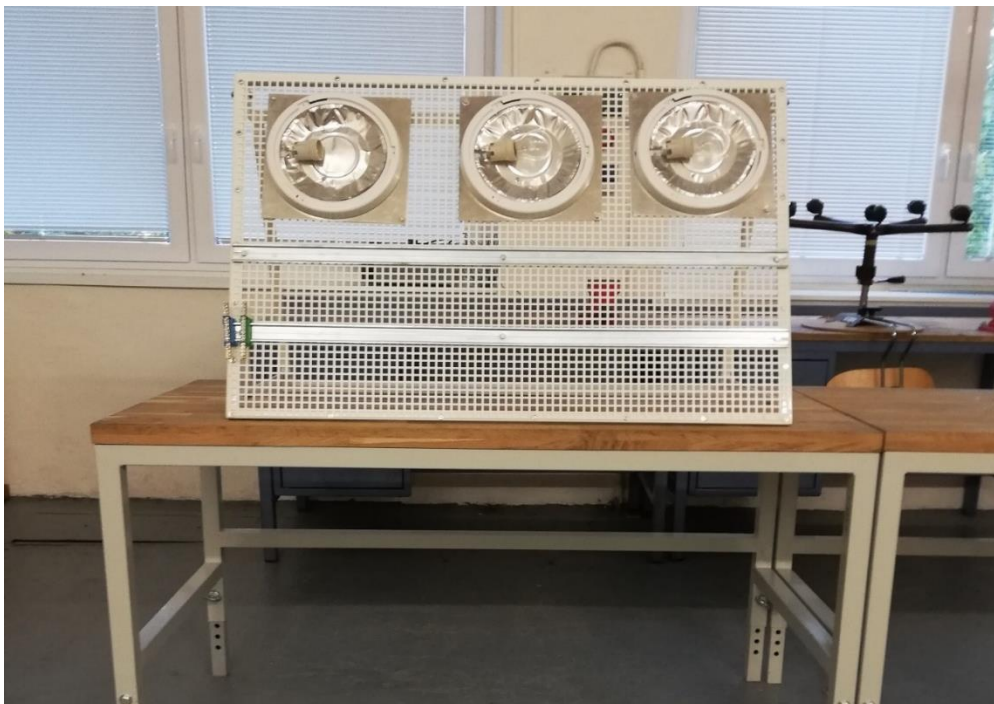

Příloha 3

Malý multifunkční panel, na kterém se žáci začínají seznamovat s postupem prací v elektrických obvodech nízkého napětí. Tyto panely jsou umístěny na pracovních stolech. Lze je tedy přenášet, případně umístit na pracovní stůl pro imobilní žáky, který je výškově stavitelný. Panely se mohou sestavit i po dvou, jak je vidět na fotografii.

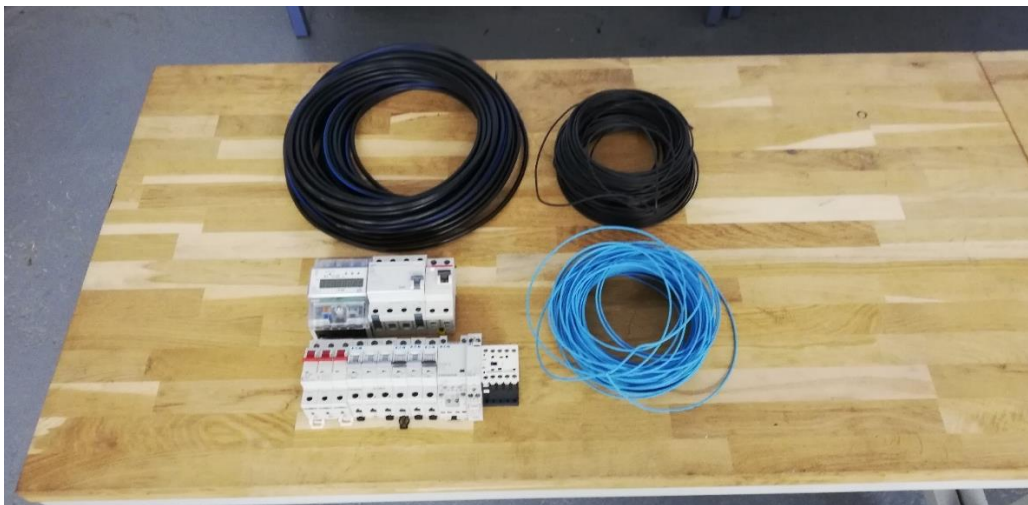
Malý panel umístěný na výškově nastavitelném pracovním stole

Základní nářadí pro elektroinstalaci

Materiál používaný pro elektroinstalaci: kabel, vodiče, jistící, chránící, měřicí a spínací prvky

Zapojení panelů

